

– змінюються суспільно-філософські орієнтири (орієнтування на психологічні аспекти розуміння герменевтики В. Дільтея та герметевтики як вираження специфіки самого людського буття М. Гайдегера, онтологічність герменевтичного кола, за Г.-Г. Гадамером, діалог філософського та наукового підходів, за П. Рікером, єдність у діяльності герменевтики та феноменології, за Г. Шпетом);

– відкидаються естетичні, а іноді й моральні табу (канон герменевтичної змістової відповідності, за Е. Бетті);

– пріоритетною є популістська орієнтація (канон актуальності розуміння Е. Бетті);

– узаконюються нетанцювальні пози та жести в суто пластичних експериментах;

– розкриваються механізми рухів людського тіла й оголеність фізичних зусиль у танці;

– підкреслюються імпровізаційність і зустрічний рух хореографії й режисури, до якого залучаються найновіші технічні досягнення сучасності, поєднані з артистичною обдарованістю, відкритістю художнім знахідкам представників інших мистецтв.

Отже, розвиток хореографічного мистецтва ХХІ ст., як і на мистецтво загалом, суттєво визначають основні постулати та пошуки герменевтики.

Є. Ю. Сластина

ПОХОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТАНЦЮВАЛЬНОГО ЖАНРУ ФОРЛАНА

Одним з яскравих барокових танців серед тих, які були популярні на початку ХVІІІ ст., є форлана. Цей танцювальний та музичний жанр розвинувся з фольклорної форми у сценічну, яка була побудована на складній та вишуканій техніці танцю. Сучасні дослідники, які займалися вивченням цієї теми: В. В. Бас, Є. В. Єрьоміна-Соленікова, Ребека Гаріс-Варік.

Цей танець відомий ще з кінця ХVІ ст. Існують записи двох фольклорних дводольних танців під назвою бало фурлано в збірці «Il Primo Libro de Balli», яка була видана у Венеції у 1578 р.

Свою назву форлана отримала від регіону Фріулі (у давнину Фурланія) на півночі Італії поряд з Венецією. Вона має народне походження. Згадки цього танцю в описаннях відвідувачів Венеції протягом ХVІІ ст. свідчать про те, що форлана — найулюбленіший та найкрасивіший з венеціанських танців. Це був кружляючий енергійний танець-залицяння. Виконувався однією або двома парами. Для форлани були характерні віртуозні стрибки, вражаюче швидкі та легкі рухи ногами під час руху по колу, віддалення та наближення виконавців, переплетіння рук. Виконувався він як під час карнавалів на вулицях, так і в бальних залах.

На початку ХVІІІ ст. форлана стала дуже популярним бальним та театральним танцем у Франції. Це пов'язано із захопленням французів розкішними венеціанськими карнавалами та створенням опер і балетів на

цю тематику. Наприклад: А. Кампра «Венеціанський карнавал» (1699), Мішель де ла Бара «Венеціанка» (1705), А. Кампра «Венеціанські святкування» (1710), Ж. Б. Муре «Амур та боги» (1727), Жан-Філіп Рамо «Галантна Індія» (1735).

Записи хореографій форлани можна знайти у збірниках танців Рауля Оже Фейе. Серед них є як сценічні, так і бальні форлани. Всі вони створені на основі французької танцювальної техніки, тобто в бароковому стилі, мали розмір $6/4$, $6/8$ або $3/4$, виконувались в темпі *allegro* з інтонацією «розгойдування». Танець мав ігровий, пишний, урочистий характер зі строгими та елегантними рухами. Цей танець яскраво передавав атмосферу венеціанських маскарадів.

Пік популярності форлани у Франції припадає на першу чверть XVIII ст. Після 1725 р. популярність форлани стала зменшуватися. Мелодії форлан стали використовувати для контрдансів.

Ця тема потребує детального аналізу танцювальної лексики, композиційної побудови та їх взаємозв'язку з музикою.

Д. І. Федорченко

ПОВІЛЬНИЙ ФОКСТРОТ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

На сьогоднішній день вивчення та наукове обґрунтування стандартизованих бальних танців, зокрема повільного фокстроту, потребує ретельної уваги хореологів, мистецтвознавців та викладачів, оскільки й нині бракує літератури з цього питання. Фокстроту присвячені переважно джерела методичного характеру: посібники А. Мура та Г. Ховарда; частковий опис танцю та його фігур міститься у книзі Г. Дені та Л. Дасвіля; деяку інформацію надають інтернет-ресурси, проте її обробка потребує професійного обґрунтування.

Історію виникнення фокстроту найчастіше пов'язують з Г. Фоксом — учасником шоу та водевілів початку XX ст. Він разом зі своєю танцювальною групою «American Beauties» під реґтайм виконували танець, кроки якого нагадували рух «риссю» (*trot*). Їх було названо «Fox's Trot» на честь його творця.

Проте можна припуститися, що у фокстроту більш давні коріння. Так, до першоджерел фокстроту можна віднести старовинний танець ригодон, який набув популярності у Франції у XVII-XVIII ст., а в Іспанії був поширений як кадрили, оскільки мав схожу з нею побудову. Для ригодону характерні швидкі рухи, легкі підскакування, обертання; виконання у жвавому темпі під музику дводольного або чотиридольного розміру і будовався на повторі 3-4 розділів з нерівною кількістю тактів.

У своїй первісній формі фокстрот був дуже енергійним танцем із специфічними махами та стрибками, за виконанням схожими з аналогічними рухами в ригодоні.

Наприкінці XIX — початку XX ст. значний вплив на розвиток фокстроту зробили танці Латинської Америки. Поєднання ритмів і народних